

תרגיל בית 10 במבוא לתורת החבורות סמסטר א' תש"ף

שאלה 1. תהי G חבורת- p סופית שאינה מסדר p .

א. הוכיחו כי G אינה פשוטה.

ב. תהי $H \triangleleft G$ ת"ח נורמלית מסדר p . הוכיחו כי $H \subseteq Z(G)$ (מה שאומר כמובן ש- $H \triangleleft Z(G)$).

שאלה 2. יהי p ראשוני.

א. הוכיחו כי כל חבורה מסדר p^2 היא אבלית.

ב. תהי $P \leq S_p$ תת-חבורת p -סילו. הוכיחו כי P אבלית.

ג. (רשות) תהי $P \leq S_{p^2}$ תת-חבורת p -סילו. הוכיחו שיש לה תת-חבורה אבלית $H \leq P$ שהיא מסדר p^2 . רמז: מצאו תחילה $H \leq S_{p^2}$ כזו, ואחר כך טפלו בעניין P .

שאלה 3. תהי G חבורה סופית, ונניח כי מספר ראשוני p מחלק את $|G|$. הוכיחו שקיים $z \in G$ מסדר p כך ש- $C_G(z)$ מכיל תת-חבורת p -סילו של G . רמז: לתת-חבורת p -סילו יש מרכז לא טריוויאלי.

שאלה 4. תהי G חבורה מסדר אי-זוגי. הוכיחו שאם $|G| < 21$ אז G אבלית. רשות: נסו למצוא חבורה לא אבלית מסדר 21.

שאלה 5. יהיו $p \leq q$ ראשוניים (לאו דווקא שונים).

א. הוכיחו שכל חבורה מסדר pq^n עבור $n \in \mathbb{N}$ אינה פשוטה.

ב. הוכיחו שגם חבורות מסדר 56 או 63 אינן פשוטות (זה שונה מהסעיף הקודם).

ג. (רשות, קשה מאוד!) תהי חבורה G מסדר $p^a q^b$ עבור $a, b \in \mathbb{N}$. הוכיחו כי G אינה פשוטה לכמה שיותר זוגות אפשריים (a, b) שאתם מצליחים, שלא טיפלנו בהם עד כה בכיתה או בתרגיל.

רמז: התשובה היא לכל a, b . הוכחה לכך דורשת בדרך כלל כמה קורסים.

שאלה 6. תהי חבורה G מסדר $p^t m$, כאשר p ראשוני, $m > 1$ טבעי שזר ל- p ו- $t \in \mathbb{N}$.

א. נניח ש- $|G|$ לא מחלק את $m!$ (ניתן להסתפק בכך ש- $|G|$ לא מחלק את $n_p!$). הוכיחו כי G לא פשוטה. רמז: העידון של משפט קיילי.

ב. הוכיחו שחבורות מסדרים 36, 150 או 160 אינן פשוטות.

שאלה 7. (רשות) תהי G חבורה מסדר n . הוכיחו כי השיכון $G \rightarrow S_n$ ממשפט קיילי אינו שיכון לתוך A_n אם ורק אם תת-חבורה 2-סילו של G היא ציקלית לא טריוויאלית. רמז: העזרו בשאלה מתרגיל בית קודם.

בהצלחה!